

**WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI**

024 / OKD
do mod. W. / OPS
2019-05-08
WF

Szczecin, 29-04-2019 r.

Znak: ZPS-3.431.8.21.2019.KCŚ

**Pan
Marek Dołkowski
Wójt Siemysła**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², 4 kwietnia 2019 r. przeprowadzona została kontrola w trybie zwykłym w Urzędzie Gminy w Siemysłach, mieszczącym się przy ulicy Kołobrzeskiej 14. Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie na podstawie upoważnienia Nr 21/2019 z 20 lutego 2019 roku w składzie: Karolina Czaja-Śmietana – inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem i Sylwia Buczkowska – inspektor wojewódzki.

Kontrolą objęto sposób realizacji zadań nałożonych na gminę przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 4 kwietnia 2019 r., a realizacji gminnego programu wspierania rodziny oraz sprawowania kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną i placówkami wsparcia dziennego od 1 stycznia 2016 roku.

Ustaień dokonano na podstawie analizy dokumentacji dostępnej w kontrolowanej jednostce, wyjaśnień udzielonych przez zastępcę wójta gminy oraz upoważnionych pracowników urzędu.

Akta kontroli str. 1 – 10

Działalność Gminy Siemysła w zakresie objętym kontrolą oceniam negatywnie.³ Ocena spowodowana jest brakiem realizacji zdecydowanej większości zadań.

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998 ze zm.),

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477),

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości i negatywna.

Oceny dokonano na podstawie szczegółowej analizy sposobu realizacji przez Gminę Siemyśl następujących zadań z zakresu wspierania rodziny.

Zadanie	Informacje dotyczące realizacji gminnego programu wspierania rodziny
<p>1. Opracowanie 3-letniego programu wspierania rodziny</p>	<p>W okresie od 1 stycznia 2016 r. do 29 maja 2018 r. w gminie nie było programu wspierania rodziny. Stanowi to naruszenie art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.</p> <p>Uchwałą nr 222/XXXVII/18 Rady Gminy Siemyśl z 30 maja 2018 r. przyjęto Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Siemyśl na lata 2018-2021. Program zaplanowany był na 4 lata, co jest niezgodne z zapisami ustawy. W związku z tym, uchwałą nr 245/XXXIX/18 Rady Gminy Siemyśl z 4 września 2018 roku przyjęto obecnie obowiązujący program na lata 2018-2020.</p> <p>W programie nie odniesiono się do sposobu pozyskiwania rodzin wspierających ani do konieczności utworzenia placówek wsparcia dziennego. Nie odniesiono się do sposobów monitorowania sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych ani do monitoringu rodzin po zakończonej współpracy z asystentem. Nie ujęto wskaźników ani terminów realizacji poszczególnych działań. W programie błędnie została określona rola asystenta. Wskazano, że pracownicy socjalni pracują z rodzinami na rzecz wzmocnienia ich kompetencji społecznych (rodziny, zawodowych, międzyludzkich). Rodzina może być objęta pomocą ze strony asystenta „w sytuacjach, kiedy w rodzinie następuje degradacja społeczna”. Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, asystent powinien zapewnić wsparcie rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, czyli zapobiegać pogłębieniu kryzysu w rodzinie. Praca z rodziną powinna też być prowadzona w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. Z uzyskanych informacji wynika, że na dzień kontroli z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemyślu korzystało 7 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz 4 rodziny, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej. Asystent pracował tylko z jedną rodziną. Przyczyną tej sytuacji może być błędne rozumienie roli asystenta w rodzinie. Powyższe informacje przekazano Zastępcy Wójta Gminy Siemyśl.</p>
<p>2. Realizacja programu wspierania rodziny</p>	<p>Zgodnie z informacją wójta w ramach realizacji programu w gminie podejmowano szereg działań skierowanych do rodzin i dzieci, w tym między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – współorganizacja „Szkoły dla Rodziców” oraz warsztatów dla dzieci pn. „Opanowuję agresję” i „Uzależnieniom STOP”, – organizowanie wyjazdów integracyjnych dla rodzin, – udzielanie rodzinom wsparcia finansowego, pomocy specjalistycznej i rzeczowej, – praca socjalna i asystentura,

	<ul style="list-style-type: none"> – zorganizowanie kampanii edukacyjnej dotyczącej problematyki uzależnień, – zapewnienie dzieciom ciepłych posiłków w szkołach, – podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinie. <p>Nie było możliwości weryfikacji powyższych danych, ponieważ Wójt Gminy Siemyśl nie składał radzie gminy sprawozdań z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny. Stanowi to naruszenie art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Nie było również innych dokumentów potwierdzających realizację zadań.</p>
3. Wyznaczenie podmiotu organizującego pracę z rodziną	Zadania z zakresu wspierania rodziny w gminie realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Siemyślu na podstawie zapisów statutu ośrodka, który został przyjęty przez Radę Gminy Siemyśl uchwałą nr 87/XVII/11 z 29 grudnia 2011 roku.
4. Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wsparcia i pomocy asystenta oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa	Gmina Siemyśl zapewniała rodzinom zagrożonym kryzysem lub przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych dostęp do specjalistycznego poradnictwa oraz pomocy prawnej.
5. Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających	W gminie nie prowadzono działań mających na celu tworzenie warunków do działania rodzin wspierających, co stanowi naruszenie art. 176 pkt 3 lit. b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
6. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienia w nich miejsc dla dzieci.	W pięciu miejscowościach na terenie gminy funkcjonują świetlice wiejskie. Z pomocy ośrodka korzysta 7 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w których wychowuje się 24 dzieci. W Gminie Siemyśl nie utworzono placówek wsparcia dziennego, co stanowi naruszenie art. 176 pkt 3 lit. c ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
7. Podejmowanie działań na rzecz kobiet w ciąży, ich rodzin lub rodziny z dzieckiem u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu	W gminie opracowano lokalny informator o uprawnieniach z zakresu ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, który rozpowszechniano w lokalnych instytucjach oraz w biuletynie informacji publicznej Ośrodka Pomocy Społecznej w Siemyślu. W kontrolowanym okresie nie wpłynął wniosek o koordynację poradnictwa opisanego w art. 8 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”. ⁴
8. Sprawowanie kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną i placówkami wsparcia dziennego	W kontrolowanym okresie nie sprawowano kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną, co stanowi naruszenie art. 28a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Akta kontroli 11 – 24

⁴ Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. 2016 r. poz. 1860).

Podsumowanie ustaleń kontroli

stwierdzone nieprawidłowości	<ol style="list-style-type: none"> 1) brak programu wspierania rodziny w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 29 maja 2018 roku, 2) brak sprawozdań z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, 3) brak działań celem tworzenia warunków do działania rodzin wspierających, 4) brak placówek wsparcia dziennego, 5) brak kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną
przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości	<ul style="list-style-type: none"> – zaniebdania, – mylna interpretacja przepisów
skutki stwierdzonych nieprawidłowości	<ul style="list-style-type: none"> – niewystarczające wsparcie dla rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, – niewystarczające wsparcie dla dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, – brak możliwości podejmowania kompletnych i spójnych działań na rzecz rodzin z dziećmi, – niewystarczająca wiedza na temat działalności podmiotu organizującego pracę z rodziną
osoba odpowiedzialna za stwierdzone nieprawidłowości	Wójt Gminy Siemysł
uprawnienia jednostki kontrolowanej	jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania
wpis w książce kontroli	4/2019
wystąpienie otrzymują	<ol style="list-style-type: none"> 1) Wójt Gminy Siemysł 2) Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

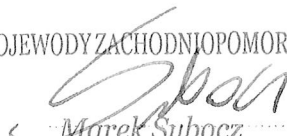
W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w celu podniesienia efektywności pracy Gminy Siemysł w zakresie wspierania rodziny

zalecam:

- 1) zachować ciągłość w opracowaniu i realizacji 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny, zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 2) składać radzie gminy roczne sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawiać potrzeby związane z realizacją zadań, zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy,
- 3) prowadzić działania celem tworzenia warunków do działania rodzin wspierających, w myśl art. 176 pkt 3 lit. b ustawy,
- 4) utworzyć placówki wsparcia dziennego, o których mowa w art. 176 pkt 3 lit. c ustawy,
- 5) prowadzić kontrolę nad podmiotem organizującym pracę z rodziną, o czym mowa w art. 28a ustawy.

W przypadku braku zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zalecenia.

wz. WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Marek Subocz
WICEWOJEWODA

Zespół inspektorów:

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

mgr Karolina Czaja-Smietana

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

mgr Sylwia Buczkowska

Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

ZASTĘPCA DYREKTORA

w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

mgr inż. Justyna Borzym

25.04.19r.